

საქმე #1ბ/1178-18

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით

22 მარტი, 2019 წელი
თბილისი

ქ.

**თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
პალატის მოსამართლე: გერონტი კახეთელიძე**

სოფიკო კაპანაძის, მარიამ ნანეიშვილის

მდივნობით,

სახელმწიფო ბრალმდებლის: ნ-----ის

ადვოკატის: თ-----ის

მონაწილეობით,

მსჯავრდებულის: ა-----ის

(მონაწილეობის

გარეშე)

ღია სასამართლო სხდომაზე, თელავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ნ-----ის სააპელაციო საჩივრის საფუძველზე, განიხილა სისხლის სამართლის საქმე (გამოძიების №0-----), ა-----ის, დაბადებულის 1-----ს, საქართველოს მოქალაქის (პირადი №0-----), საშუალო განათლებით, ნასამართლობის მქონის, განქორწინებულის, რეგისტრირებული და ფაქტობრივად მცხოვრების: ა-----ში, მიმართ, დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

აღწერილობითი - სამოტივაციო ნაწილი:

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ა-----მა ჩაიდინა ოჯახში ძალადობა, ესე იგი ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ სისტემატური შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ტანჯვა და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2018 წლის მარტის თვიდან 26 მაისის ჩათვლით პერიოდში, ახმეტის რაიონის სოფელ მ-----ში მცხოვრებ ნ-----ს თავისი შვილი, ა-----ი სისტემატურად აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას, ლანძღავდა და ემუქრებოდა სიცოცხლის მოსპობით, სახლიდან გაგდებით, რის გამოც ნ-----ი მის მიმართ განხორციელებული ფსიქოლოგიური ძალადობის შედეგად განიცდიდა ფსიქიკურ ტანჯვას.

თელავის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 18 ივლისის განაჩენით:

ა-----ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახით დაენიშნა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 150 (ასორმოცდაათი) საათი.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 62-ე მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, ა-----ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალა - 2018 წლის 31 მაისიდან 2018 წლის 10 ივლისის ჩათვლით პატიმრობაში ყოფნის დრო (41 (ორმოცდაერთი) დღე, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის 205 (ორას ხუთი საათი) და დანიშნული სასჯელი ჩათვალა მოხდილად.

თელავის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 18 ივლისის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა თელავის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ნ-----მა.

წარმოდგენილი სააპელაციო საჩივრით და სააპელაციო პალატის სხდომაზე ბრალდების მხარემ მოითხოვა თელავის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 18 ივლისის განაჩენში ცვლილების შეტანა და მსჯავრდებულ ა-----ის მიმართ თავისუფლების აღკვეთის სახით უფრო მკაცრი, სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრა. სააპელაციო საჩივრის ავტორი მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი სასჯელის ნაწილში დაუსაბუთებელია და ა-----ის მიმართ დანიშნული სასჯელი არის მსუბუქი, უსამართლო და შეუსაბამო მის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი ქმედებების სიმძიმესა და ხასიათთან, იგი ვერ უზრუნველყოფს სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას და დამნაშავის რესოციალიზაციას. აპელანტი ასევე სასჯელის გამკაცრების საფუძვლად უთითებს იმ გარემოებას, რომ ა-----მა განხორციელა განზრახი ძალადობრივი ქმედება მისი მოხუცი დედის, ნ-----ის მიმართ, კერძოდ, სისტემატურად ახორციელებდა ფსიქოლოგიურ ძალადობას და გაუსაძლის საცხოვრებელ პირობებში ამყოფებდა დაზარალებულს. გარდა ამისა, სახელმწიფო ბრალმდებელი აპელირებს თელავის რაიონულ პროკურატურაში 2018 წლის 27 ივლისს შესულ განცხადებაზე, რომლითაც დაზარალებულის შვილი, ი-----ი ითხოვს

სათანადო რეაგირებას ა-----ის მიმართ, რადგან იგი კვლავ აგრძელებს ძალადობას თავისი დედის, ნ-----ის მიმართ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შეისწავლა რა საქმის მასალები, გაეცნო ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნას, ყოველმხრივად და ობიექტურად შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებანი, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით, პალატა მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ თელავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ **ნ-----ის** სააპელაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი მსჯავრდებულ **ა-----ის** მიმართ, უნდა დარჩეს უცვლელი შემდეგ გარემოებათა გამო:

სააპელაციო სასამართლომ, საქართველოს სსსკ-ის 297-ე მუხლის მოთხოვნათა ფარგლებში, შეამოწმა გასაჩივრებული განაჩენი და თვლის, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ყოველმხრივ და ობიექტურად შემოწმდა საქმეზე შეკრებილი და წარმოდგენილი მტკიცებულებები, ანალიზი გაუკეთდა მათ, მოხდა მათი ერთმანეთთან შეჯერება. განაჩენში ჩამოყალიბებული სასამართლო დასკვნები შეესაბამება საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. სასამართლოს მიერ დადგენილია ყველა ფაქტობრივი გარემოება, რაც საჭიროა დასაბუთებული, კანონიერი და სამართლიანი განაჩენის გამოსატანად. მსჯავრდებულ **ა-----ის** დანაშაულებრივ ქმედებას მიეცა სწორი სამართლებრივი შეფასება, იურიდიული კვალიფიკაცია სწორად არის დადგენილი.

საქმეზე შეკრებილი, მხარეთა შეთანხმებით, საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის „დ“ პუნქტის საფუძველზე, პრეიუდიციად მიღებული მტკიცებულებებით, კერძოდ, დაზარალებულ ნ-----ისა და მოწმეების - ი-----ის, ი-----ის, ო-----ის გამოკითხვის ოქმებით, პირველი ინსტანციის სასამართლოში ბრალდებულ ა-----ის მიერ დანაშაულის აღიარებით და სხვა მტკიცებულებათა ერთობლიობით სააპელაციო პალატა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულად მიიჩნევს, რომ **ა-----მა** ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა ვერ დაეთანხმება სახელმწიფო ბრალმდებლის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნას, მითითებული არგუმენტების საფუძველზე, მსჯავრდებულ **ა-----ისთვის** პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენით დანიშნული სასჯელის გამკაცრების შესახებ. სახელმწიფო ბრალმდებლის არგუმენტი აღნიშნული

მოთხოვნის თაობაზე, რომ ა-----ის მიერ ჩადენილია განზრახი ძალადობრივი ქმედება მისი მოხუცი დედის, ნ-----ის მიმართ, რაც გამოიხატა სისტემატურ ფსიქოლოგიურ ძალადობასა და დაზარალებულისათვის გაუსაძლისი საცხოვრებელი პირობების შექმნაში – ვერ იქნება გაზიარებული სააპელაციო პალატის მიერ. აღნიშნული გარემოებები წარმოადგენს ა-----ის მიერ ჩადენილი, საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ქმედების ნიშნებს, ურომლისოდაც აღნიშნული კვალიფიკაციით გათვალისწინებული დანაშაულები სახეზე არ გვექნება. გარდა ამისა, აღნიშნულ გარემოებას სასჯელის განსაზღვრისას სააპელაციო პალატა მხედველობაში არ მიიღებს, ვინაიდან საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, თუ ამ კოდექსის კერძო ნაწილის მუხლი ან მუხლის ნაწილი დანაშაულის შემადგენლობის ნიშნად ითვალისწინებს შემამსუბუქებელ ან დამამძიმებელ გარემოებას, იგივე გარემოება სასჯელის დანიშვნის დროს მხედველობაში არ მიიღება. ამდენად, აღნიშნული არგუმენტი არ შეიძლება გამოყენებულ იქნას მსჯავრდებულისთვის უფრო მკაცრი სასჯელის დასანიშნად.

სახელმწიფო ბრალმდებელი სააპელაციო საჩივარში და სააპელაციო პალატის სხდომაზე სასჯელის გამკაცრების ერთ-ერთ არგუმენტად უთითებს დაზარალებულის შვილის პოზიციაზე, მსჯავრდებულის მიმართ სათანადო ზომების გამოყენების შესახებ, ვინაიდან იგი კვლავ აგრძელებს ძალადობას თავისი დედის, ნ-----ის მიმართ. სააპელაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილია დაზარალებულის შვილის, ი-----ის განცხადება, რომლიდანაც არ იკვეთება მსჯავრდებულის მხრიდან დაზარალებულის მიმართ ძალადობის განხორციელების ფაქტები.

სააპელაციო პალატა ასევე ვერ დაეთანხმება სახელმწიფო ბრალმდებლის სააპელაციო საჩივრის მოსაზრებას სასჯელის ნაწილში პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენის დაუსაბუთებლობასთან დაკავშირებით. როგორც სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნიდან, ასევე, სააპელაციო პალატის სხდომაზე სახელმწიფო ბრალმდებლის მიერ წარმოთქმული შესავალი და დასკვნითი სიტყვებიდან ირკვევა, მოცემულ შემთხვევაში სახელმწიფო ბრალდებას რეალურად პრეტენზია გააჩნია მსჯავრდებულის მიმართ დანიშნულ სასჯელთან დაკავშირებით და ითხოვს მის გამკაცრებას, რაც, საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის თანახმად, დაკავშირებულია განაჩენის სამართლიანობასთან და არა განაჩენის დასაბუთებულობასთან. განაჩენის დასაბუთებულობა ფასდება იმ კრიტერიუმების მიხედვით, რომლებიც მოცემულია საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-3 ნაწილში. სააპელაციო პალატა მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეზე ა-----ის მიმართ გამოტანილი, თელავის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 18 ივლისის განაჩენი არის დასაბუთებული, ვინაიდან იგი ემყარება მოცემულ საქმეზე შეკრებილ, გონივრული ეჭვის გამომრიცხავ მტკიცებულებათა

ერთობლიობას. ამდენად, სააპელაციო პალატისათვის გაუგებარია პროკურორის პრეტენზია განაჩენის დასაბუთებულობასთან დაკავშირებით.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ სახელმწიფო ბრალმძებელს წარმოდგენილ სააპელაციო საჩივარში და სააპელაციო პალატის სხდომაზე არ მიუთითებია თუნდაც ერთი სამართლებრივი არგუმენტი, რომელიც პალატას შესაძლებლობას მისცემდა ემსჯელა და გამოეყენებინა მსჯავრდებულ ა-----ისთვის დანიშნული სასჯელის გამკაცრების საფუძვლად. ამასთან, ბრალდების მხარის მიერ სააპელაციო პალატის წინაშე მსჯავრდებულის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოების დამადასტურებელი რაიმე ახალი მტკიცებულება დამატებით არ ყოფილა წარმოდგენილი, რაც სასამართლოს შესაძლებლობას მისცემდა ემსჯელა მისთვის დანიშნული სასჯელის დამძიმებაზე.

პალატა განმარტავს, რომ სასჯელის სამართლიანობა უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით. თითოეული დანაშაული და მისი ჩამდენი პირი თავისი ინდივიდუალურობით ხასიათდება და კონკრეტული დანაშაულისათვის გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებში ალტერნატიული არასაპატიმრო სასჯელის დანიშვნა იმთავითვე არ გულისხმობს მის უსამართლობას. შესაბამისად, ამ გარემოებების გათვალისწინებით, დანიშნული სასჯელი უნდა იყოს თანაზომიერი და პროპორციული მსჯავრდებულის პიროვნებასა და ჩადენილ დანაშაულთან. მოცემულ საქმეზე სააპელაციო პალატას მიაჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმის, მსჯავრდებულის პიროვნების, საქმის გარემოებების გათვალისწინებით, მსჯავრდებულს დაუნიშნა სამართლიანი სასჯელი.

მოცემულ შემთხვევაში პალატა ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენს ა-----ის მიმართ სასჯელის სახედ საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის განსაზღვრის შესახებ. პალატა აღნიშნავს, რომ სასჯელის მიზნების რეალურად შესრულება უკავშირდება სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას და დამნაშავის რესოციალიზაციას. ასევე გასათვალისწინებელია ზოგადი და კერძო პრევენციის მიზნის შესრულების საჭიროება სასჯელის პროპორციული და ეფექტური ღონისძიების გამოყენების გზით. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლი სასამართლოს ავალდებულებს სასჯელის დანიშვნის დროს მხედველობაში მიიღოს სხვადასხვა გარემოებები, მათ შორის დანაშაულის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება,

მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის მისწრაფება, შეურიგდეს დაზარალებულს. მოცემულ საქმეზე მსჯავრდებულმა ა-----მა თავი ცნო დამნაშავედ, აღიარა და მოინანია ჩადენილი დანაშაული, საგამოძიებო და საპროცესო მოქმედებებში მონაწილეობის მიღებით ითანამშრომლა გამოძიებასთან. გარდა აღნიშნულისა, ა-----მა სადავოდ არ გახადა ბრალდების მხარის მიერ შეკრებილი და წარმოდგენილი მტკიცებულებები, რითაც ხელი შეუწყო საქმეზე სწრაფი და ეფექტური მართლმსაჯულების განხორციელებას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მსჯავრდებულ ა-----ისთვის დანიშნულ სასჯელს სამართლიანად მიიჩნევს და აღნიშნავს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ მსჯავრდებულისთვის სასჯელის დანიშვნის დროს სრულად გაითვალისწინა მისი პიროვნული მახასიათებლები, ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმე, საქმის სხვა გარემოებები და ისე დაუნიშნა სასჯელი, რაც პალატის დასკვნით, სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული მიზნების განხორციელებას. პალატა მიიჩნევს, რომ თელავის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 18 ივლისის განაჩენი მსჯავრდებულ ა-----ის მიმართ, არის კანონიერი და დასაბუთებული, ხოლო დანიშნული სასჯელი არის სამართლიანი. შესაბამისად, პალატას მიაჩნია, რომ პროკურორის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი ა-----ის მიმართ, უნდა დარჩეს უცვლელი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 298-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

თელავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ნ-----ის სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ითქვას უარი;

თელავის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 18 ივლისის განაჩენი ა-----ის მიმართ, დარჩეს უცვლელი;

ა-----ი ცნობილ იქნას დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის

ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 150 (ასორმოცდაათი) საათის ვადით;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 62-ე მუხლის მეხამე ნაწილის თანახმად, ა-----ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალოს - 2018 წლის 31 მაისიდან 2018 წლის 10 ივლისის ჩათვლით პატიმრობაში ყოფნის დრო (41 (ორმოცდაერთი) დღე, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის 205 (ორას ხუთი) საათი და დანიშნული სასჯელი ჩათვალოს მოხდილად;

ცნობად იქნას მიღებული, რომ ა-----ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება - გირაო, გაუქმებულია;

განაჩენი კანონიერ ძალაშია გამოცხადებისთანავე;

განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში (მდებარე ქ. თბილისში, ძმ. ზუბალაშვილების ქ. №32ა), მისი გამოცხადებიდან ერთი თვის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით;

მსჯავრდებულს, რომლის მიმართაც სააპელაციო სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი გამოტანილ იქნა მისი მონაწილეობის გარეშე, უფლება აქვს, განაჩენი გაასაჩივროს ერთი თვის ვადაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გამოცხადებიდან, თუ მსჯავრდებული ითხოვს საკასაციო საჩივრის განხილვას მისი მონაწილეობის გარეშე.

მოსამართლე

გ. კახეთელიძე